

Irena Makarczyk

"By czas nie zaćmił i niepamięć" : pamięci Profesora Tadeusza Filipkowskiego

Echa Przeszłości 13, 451-452

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA NAUKOWA

Irena Makarczyk

Institut Historii i Stosunków Międzynarodowych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

„BY CZAS NIE ZAĆMIŁ I NIEPAMIĘĆ”. PAMIĘCI PROFESORA TADEUSZA FILIPKOWSKIEGO

W Sali Kromerowskiej olsztyńskiego zamku 21 grudnia 2011 r. odbyła się uroczysta promocja książki *Historia i pamięć. Studia z dziejów XX wieku* pod redakcją Witolda Gieszczyńskiego, Wiesława Bolesława Łacha i Karola Sacewicza. Studia zostały ofiarowane pamięci zmarłego w 2009 r. Profesora UWM Tadeusza Filipkowskiego, byłego dyrektora Instytutu Historii oraz kierownika Katedry Historii Najnowszej. Inicjatywa przygotowania publikacji zrodziła się wśród aktualnych pracowników Zakładu Historii XX Wieku, którzy wcześniej współpracowali z Profesorem. Oni też byli organizatorami promocji książki.

W ten uroczysty wieczór w zamku zebrało się grono przyjaciół, kolegów i znajomych Profesora Tadeusza Filipkowskiego oraz Jego najbliższa rodzina – żona Helena, syn Krzysztof wraz z małżonką i dziećmi. Na promocję przybyli też dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab., prof. UWM Norbert Kasperek, byli dyrektorzy Instytutu Historii – prof. dr hab. Bohdan Ryszewski oraz dr hab., prof. UWM Zoja Jaroszewicz-Pieresławcew, a także obecny dyrektor Instytutu ks. prof. dr hab. Andrzej Kopiczko. Ponadto licznie przybyli pracownicy Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych.

Wszystkich zebranych powitał dr Witold Gieszczyński – gospodarz tego spotkania, który zaprezentował przygotowaną publikację, przedstawił historię jej powstawania, autorom podziękował za artykuły, a wszystkim tym, którzy pracowali nad powstaniem książki, za zaangażowanie umożliwiające w stosunkowo krótkim czasie wydanie jej drukiem. W treść studiów czytelnika wprowadza słowo wstępne ks. prof. Andrzeja Kopiczki, sylwetkę naukową Profesora Filipkowskiego przedstawił dr Karol Sacewicz, natomiast wykaz Jego publikacji naukowych zestawili dr Witold Gieszczyński. Drugą część publikacji stanowią wspomnienia o Tadeuszu Filipkowskim autorstwa profesorów Bohdana Ryszewskiego i Jana Sobczaka, byłych dyrektorów Instytutu

Historii. Tę część kończy bardzo osobiste wspomnienie Krzysztofa Filipkowskiego o Ojcu. Część zasadniczą publikacji stanowi osiemnaście artykułów zestawionych w działach: Region oraz Varia.

W dalszej części wystąpienia dr Gieszczyński pokrótce przedstawił sylwetkę Profesora Tadeusza Filipkowskiego jako człowieka i badacza, współpracownika w Instytucie Historii, wspomniął również ostatnie z Nim spotkanie. Drogę naukową Profesora, zakres Jego badań oraz dorobek naukowy zaprezentował dr Karol Sacewicz. Przypomniął, że główne pole badawcze Tadeusza Filipkowskiego stanowiła historia oświaty oraz dzieje Warmii i Mazur. Podkreślił, że mimo upływu lat Jego prace oparte na solidnym warsztacie naukowym nie tracą na swej aktualności. W części oficjalnych wystąpień głos zabrał też Krzysztof Filipkowski, który wzruszony spotkaniem przede wszystkim dziękował za obecność i przygotowaną publikację godnie upamiętniającą Jego ojca. W dalszej części wystąpień głos zabrali dziekan Wydziału Humanistycznego UWM dr hab. Norbert Kasperek oraz kierownik Zakładu XX Wieku dr hab. Dariusz Radziwiłłowicz. W krótkich wystąpieniach Profesora Filipkowskiego wspominali również długoletni dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie Marian Filipkowski, siostra Profesora – dr hab. Zofia Filipkowska, a także pracownicy Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych – dr hab. Roman Jurkowski oraz dr Izabela Lewandowska.

Na zakończenie spotkania wszystkim obecnym wręczono ww. publikację. Przy lampce wina była też okazja do wspomnień i koleżeńskich rozmów. Wszyscy wcześniej zabierający głos w sposób szczególny podkreślali jedną cechę Profesora – Jego „normalność”. Pamiętajmy o tym i niech będzie ona dla nas wyznacznikiem w kontaktach zarówno koleżeńskich, jak i naukowych.

Magdalena Kołodzińska, Izabela Lewandowska

Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

BYDGOSKIE SPOTKANIE BADACZY KULTURY PAMIĘCI. OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA, BYDGOSZCZ 14–15 LISTOPADA 2011 ROKU

Kultura pamięci jako przedmiot badań ma stosunkowo nieodległą tradycję. Termin ten wprowadził do obiegu naukowego niemiecki egiptolog i kulturoznawca Jan Assmann w ostatniej dekadzie ubiegłego wieku. Jego zdaniem kultura pamięci jest zjawiskiem uniwersalnym, nierozzerwalnie związanym z tym, co buduje wspólnotę społeczną. Określa ona stosunek społeczeństwa